

Duitsland na 1990:

Economische opbouw Oost-Duitsland

Kohl en de erfenis van de eenwording 1991-1998

Na de eenwording bleek dat de Oost-Duitse economie er erg slecht aan toe was. De meeste bedrijven in de nieuwe deelstaten waren niet in staat met het Westen te concurreren. Ook was het milieu erg aangetast.

Door de invoering van de D-Mark en het West-Duitse systeem van sociale voorzieningen stegen de kosten voor Oost-Duitse bedrijven enorm. De hogere prijzen die zij moesten vragen, maakten hun producten bijna onverkoopbaar, met name in de Oost-Europese landen waarnaar ze in het verleden veel hadden geëxporteerd.

De DDR was een planeconomie, de meeste bedrijven waren staats eigendom. Voor de privatisering van de Oost-Duitse staatsbedrijven werd de *Treuhandanstalt* opgericht. Deze overheidsorganisatie heeft tussen 1990 en 1994 53 procent van de Oost-Duitse ondernemingen geprivatiseerd, 30 procent werd geliquideerd. Van de 4,1 miljoen arbeidsplaatsen die de *Treuhandanstalt* in 1990 in Oost-Duitsland telde, waren er eind 1994 1,5 miljoen over. De privatisering leverde veel minder op dan gedacht, de *Treuhand* liet een tekort van ruim 200 miljard DM na.

De *Treuhandanstalt* kreeg veel kritiek. Vooral in het Oosten heerste het gevoel dat de voormalige DDR door West-Duitsers werd “gekoloniseerd”, blijkt uit peilingen uit die jaren. Verschillende schandalen waarbij de *Treuhand* betrokken was, droegen daartoe bij.

De verschillen tussen Oost- en West-Duitsland bleven groot. In 1991 bedroeg de werkloosheid in Oost-Duitsland bijvoorbeeld 10,2 procent, in het westen was dat 6,2 procent. Midden jaren 2000 liep het verschil zelfs op naar meer dan 10 procent. Ook de lonen en de kosten voor levensonderhoud bleven in beide delen van het land ongelijk, al werden de verschillen steeds kleiner.

De overheid investeerde veel geld in de nieuwe deelstaten. Naar schatting is er in de jaren negentig meer dan twee biljoen D-Mark naar Oost-Duitsland gevloeid. Alle Duitse belastingbetalers, dus ook de Oost-Duitsers, dragen hier via de *Solidaritätszuschlag* aan bij. Deze speciale toeslag bedraagt 5,5 procent van de inkomstenbelasting en wordt in ieder geval nog tot 2019 geheven. Daarnaast

betalen de West-Duitse deelstaten voor Oost-Duitsland, via het zogeheten *Solidarpakt*. Dat stelt tot 2019 in totaal 156,5 miljard euro voor Oost-Duitsland ter beschikking.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/699/economische-opbouw-oost-duitsland>